

1954

માસુક સૂરત

માસુક બુલબુલ

સામાજિક
અને સામાજિક વ્યવસ્થાના
અને સામાજિક વ્યવસ્થાના

કૌમિત ૦-૨-૦

C. M. Shah

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૌપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૧૬૫૫

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૭૨૪૫૫ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ મ. ૨૩૩ ૨૫૨૭

વિષય ૨૩૬૮ : ૪ ૩૬૮

૭૮૬

માસૂકે સૂરત

ઉકે

ગઝલે બુલબુલ.

ગઝલે હકીમ. -ગઝલ-કંવાલી-

મગદુમ અલી એહમદ, તેરી કલીયરકી, નગરીયાં આંખોમેં બસીહે;
 દુખીયા હું બહોત લીજે, પીયા મોરી, ખબરીયા, અબ જાન ચલીહે.
 નયના તોરે મતવારે હેં, ઓર દિલમેં, ઉમંગ હે, કયા સાખીરી રંગહે;
 કયુંન મય ઇતરાઉં સખીરી મોરી, ચુંદરીયા સાખીરને રંગી હે.
 દુવારે જો તેરે આયું, દીયે ઘીકે જલાંઉ, ખીપતકો સુનાઉ;
 ખુશહો કે ચડાઉ, તેરે રોજેપે ચઢરયા, યેહ મનમે બસી હે.
 શાખીર પીયા મુઝકો તો તેરી આશ લગી હે, જો દુખ ચલી હે;
 મજધારસે અબ પાર લગાદે મોરી નૈયા, તુમ હકકે વલી હે.
 દસ ખીસ સખીયોંયે ખુરી, એક સખી હું, જો દુવારે ખડી હું;
 ઇન સખ્રકે હાતોંસે મોરી ભરદે, ગગરીયા કયું દેર લગી હે.
 જાતે હેં હકીમ આજ, સુનો જાનીજે કલીયર, મગદુમ કે દરખર;
 ચલ દેખ સખી અબ તું કલયરકી નગરીયા, કયા ધુમ મચી હે.

(૧૫૬) ગઝલે નૈયર. -કંવાલી-અલ્લાખન્દજાન-
 છુપ છુપા કે લેલીયા દીલ, અયશા દીલખર કોન હે,
 કુછ નજર પડતી નહી, પરદે કે અંદર કોન હે.

સંગે અન્નવદ રખડીયા ચોર ખુદ મદીના જાળસે,
 ચે ખબર હોતી નહી કાઅળે કે અંદર કોન હે.
 રોકતી હે રાઝે પીનહાંસે શરીઅત કયા કહું,
 યા રસુલીલ્લાહ તુ અલ્લાહો અકબર કોન હે.
 યા નખી તુઝસે બને લાખો નખી સાહેબ વલી,
 અયસા કુથોંકા સખી દીલકા દીલાવર કોન હય.
 સબસે અવ્વલ ગબસે આખીર સબસે અફઝલ હેતુ,
 અંબીયામે યા નખી તેરે બરાબર કોન હે.
 પીરકી દીલ પર નઝર હે સખ ઉસે માલુમ હે,
 જાનતા હે કોન ચે ગમનામ નૈયર કોન હે.

ગઝલે નસીહત. —:૦:—

ઝરા તું સાચ અય ગાફીલ કે દમકા કયા ઠીકાના હે,
 નીકલ જબ જાન ગઈ તનસે, તો સખ અપના ખીગાના હે.
 મુનો અય જાને મન તુમકો યહાંસે કુચ કરના હે,
 રહો તુમ યાદ કી હુકમેં જબતલક યહાં આબદાના હે.
 અરે ગાફીલ તું કયું ભુલા હે ઈસ દુનિયાકી લાલચમેં,
 સફર મુલકે અદમ આખીર, તુઝે દર પેશ જાના હે.
 પડે સોતેહો ગફલતમેં જરા ઉઠકર આંખ તો ખોલો,
 હુવા હે શામ ઉઠ ગેઠો, મુસ્તફીર ઘરકો જાના હે.
 ખુદા પુછેગા જબ તુમસે તુ કયા લાયા હે આલમસે,
 દીયા બે ઉમ્મ ચોર દોલત તો, કયા તોફા કમાયા હે.
 લગા રેફ યાદકી હુકમે અગર, અપની શપ્પા આહે,
 ન જાહે સંગ કુછ હરગીઝ, યહોં સખ છોડ જાના હે.

ગઝલે નીરાલી. —કબ્વાલી—

કીસ દુશ્મને જાકા મોહુમત નામ રખા હય,
 હીલુંકો સોખતા કરરેક ઉદ્ધત નામ રખા હય.
 કયા ચેહુ કયા કમ હંચ ફીરાકે ચારફી ઘડીયાં,
 ખુદા જાનેકે કીસ દીનકા કયામત નામ રખા હય.
 નસીહતસં ભકક જાતી હય ચે આતશ મોહુખ્ખતકી,
 અજબહી દીલ જલાનેકા નસીહત નામ રખા હય.
 કોઈ આશકમે પુછે, લઝઝતે ખેતાખીએ હીજરાં,
 મોહુખ્ખતકે મઝકા, દરદે પુરકત નામ રખા હય.
 મુસીબતમેં ન કામ આયા કોઈ સમ,ખનગચે દુશ્મન,
 કોઈ ખતલા તો દે ફીસ્કા રીફાકત નામ રખા હય.

ગઝલે મેહુખ્ખ. —:૦:—

દીલ કીસીસે ના લગાના જાના જવાની પનમેં,
 કયા દાગ દે ગયોરે જાના જવાની પનમેં.
 સુરત દીખાદે પીયારી દીલકો હૈ બેકસારી,
 કયસી કર્ન ન જારી જાનાં જવાની પનમેં.
 નેનો ને કર કટોરે પાનીકી ઝીલ હેરે,
 આંસુસે મોં ધુલાના જાનાં જવાની પનમેં.
 મીટટીકા કર ખીછેના ઈંટોકા કર શીશના,
 તન ખાકમેં મીલાના જાના જવાની પનમેં.
 મેહુખ્ખ જાન જાના, મે હો ગયા દીવાના,
 શહેરંકી ખાખ છાના, જાના જવાની પનમેં.

નર્મ-ગઝલ.

-ક૦વાલી-

અબ જાનેદો બસ જાનેદો વોહુ બેવફા જાતા રહા;
 હર્દ સીનેસે કલેજા ચીરકર જાતા રહા.
 જીસકો છાતીસે લગા રખા થા મંચને શૌક સે;
 વોહુ મેરે નાજોં કા પાલા દીલરખા જાતા રહા.
 તન દીયા આર મન દીયા આર ધનભી સારા દે દીયા;
 ફીરતો બાકી કયા રહા વોહુ દીલકો તરસાતા રહા.
 તીરે નીગાહ સે છેદકર સીના જીગર જખમી કીયા;
 અયસા સીતમ હુમપે કીયા દરદર વોહુ લટકતા રહા.
 ઉસ બેવફા માશુક ને કયસા જલા રખા મુઝે;
 જખ નજર પડને લગી વોહુ ખુદસે શરમાતા રહા.
 તન મન તો સારા જલ ગયા અબ કયા રહા ઇસ જાનમેં;
 ધુની જમાકર ઇશક કી કફની કો રંગવાતા રહા.
 ખુદ ખુદા બેજાર હૈ જો કૌલ સે ઝુટા રહે;
 ઇસ સાંસસે બેજાર હંચ ટુટા તો ફીર જાતા રહા.
 હર્દ દીલભી હૈ મુઝે મકસુદ આર જખમે જીગર;
 સારી બાતોં તો રહી, વો દીલરખા જાતા રહા.

ગઝલે-દુમરી.

—અલસીયા—

પ્રસ ગઢ મેં તો કાલુ બલામે—

લામ અલીમ આર મીમકા પરદા, ઇશકો હટાકર સામને આબા;
 દીલમેં અદાએ ઉતર ગધરે-પ્રસ ગઢ મેં તો કાલુ બલામે.
 ઇત્ના ખલકના દીલસે બુલાયા, ન હનો કરબ સબકો બતાબ;
 હીજમેં મર ગઢ મર ગધરે-ફસ ગઢ મેં તો કાલુ બલામે.

ગઝલે-હસન—“જમાનેકી ફેશન.”

મહે રમઝાંમે હોટલમે બના યે લી ફેશન હય;
 સરે રાહ ચલતે ચલતે પાન ખાના યે લી ફેશન હય.
 રહા ગાફીલ નમાઝોંસે ન રોઝા એક લી રખખા;
 ખુદાકી યાદકો દીલસે ભુલના યે લી ફેશન હય.
 લગાકર નેકટાઈ ઓર કાલર પહેનકર ઝુખખા;
 બઢાકર મુઝ દાઢીકો કટાના યે લી ફેશન હય.
 લીયે હાથોંમે તસખીહ ઓર મુસદ્દા દર બગલ દેખા;
 બરાએ નામ હી મસજીદમે બના યે લી ફેશન હય.
 ઉડાના કોફતા બીરયાની ચલકર ખુબ હોટલમે;
 રહા હું રોઝા યારોંમે ઉડાના યે લી ફેશન હય.
 ઝમાના આજ કલ ફેશનકા હય ફેશન પર મરતે હય;
 ખુઝરગોં કી નસીદતકો ભુલાના યે લી ફેશન હય.
 કીસીકી હાથ આએ મુક્તમે દોલત તો બહેતર હય;
 પરાયે માલ પર કબજા જમાના યે લી ફેશન હય.
 કીસીકા કયા કુસુર ઇસમે ઝમાને કી દોરંગી હય;
 દીખાએ દેખીયે જો કુછ ઝમાના યે લી ફેશન હય.
 મહે રમઝાંમે નાટકમે સીનેમામે જાતે હય;
 ઘડાં પર નુર આંખોકા ગાવાના યે લી ફેશન હય.
 ઉડાકર શીર ખુરમા ઇંદ આઈ હય ઝમાને મે;
 બરાએ સયેર ચોપાટી પર બના યે લી ફેશન હય.
 “હસન” દેખો તો ઈબરતસે અજબરંગે ઝમાના હય;
 કીસી પર કરકે એહસાંકો જનાના યે લી ફેશન હય.

ચલતા પુર્ણ. -રાગ કન્વાલી-

હું જુદમ ન કર જલિમ, લુટશે કરમકે બદલે,
એક દીન તુજે મિલેંગે, જુદમો સિતમકે બદલે.
ઈસ જુદમે ના રવાકી, આખર સજા મિલેગી,
દોજખકા ગાર હોગા, ખાગે ધરિમકે બદલે.
ઈસ ચાયસે આરજીપર, પુલા હુવા હય નાહક,
મીટીટી કપ્પ હોગી, જાહો હશમકે બદલે.
દાલન ન સાથ દેગી, અજમત ન પાસ હોગી.
પ્રીટ કદનમેં હોગે, જાહો હશમકે બદલે.

ગઝલે તજજમુલ-જમાનેકી ફેશન-

બગલમેં લેકે જુરવાકો ફિરાના ચેહુભી ફેશન હય,
મડમ સાહેબકો થીયેટર લેકે જાના ચેહુભી ફેશન હય.
લગાકર હેટ મીસ્ટર બનકે લેકર સાથ કુતેકો.
પહોંચકર પાર્કમે સીટી બજાના ચેહુભી ફેશન હય.
કલામઅલાહકે બદલે એવેજ દીની કિતાબોકે,
પિસરકો પહેલે ઈંગ્રેજી પઢાના ચેહુભી ફેશન હય.
બિઠાના કરશે દસ્તરખાન યહો અઘડે પૂરાને હય,
સરે ટેબલ છુરી કાંટોસે ખાના ચેહુભી ફેશન હય.
અગર હો બોલકા જલસા બઢાનેકે લીએ ઇન્જત,
મડમકો સાથ ચારોકે નચાને ચેહુભી ફેશન હય.
બડાકર મુછકો દાઢી ઘટાકર કાટકર ઝુખ્યા,
બઈ શાને ફજલત માંગ ખાના ચેહુભી ફેશન હય.

નહીં હોતી હય આયદ દશ્ય તાજરાત કોઇલી,
“તજમુલ” શયેર ગયરોકે ચુરાના ચેહલી ફેશન હય.

ખવાયે-મોહખખત-રાગ, સારંગ-ગંજલે રૌનક.

ખે જર હયે કૌન, ચૌર કહો જરદાર કૌન હયે !

ગુલ કીસ જગસે આયા હયે, ગુલજાર કૌન હયે!-ખેજર.

જરવાલોસે ગરીબ, ગરીબોસે આહલેજર,

ગર ન રીસાયતો હોવે, તો સરકાર કૌન હયે!-ખેજર

આશક અગર ન હોવે, તો માઅશુક હોવે કૌન !

ગર બાવફા ન હો, તો જફકર કૌન હયે-ખેજર.

અન્ધેર ગરન હો, તો ઉજલેસે કામ કયા,

રૌનક નહો, તો તાલીખે દીદાર કૌન હયે-ખેજર.

શ્રી સિદ્ધ સત્યેન્દ્ર. -રાગ ગંજલ કંવાલી-

હુમ્મ હય દીલોજાંશે, ઉલ્ખત મહમ્મદકી,

કે તડપતી હે દીલ મેરા, મુઝે પુરકત મહમ્મદકી.

મદીનેસે બે આતી હય, તો ઇતના પુછ લેતા હું,

સબા જલ્દી ખતા કેસી, તખીયત હે મહમ્મદકી.

ન હમ જન્નતમેં જાયેંગે, ન હમ દોજખમેં જાયેંગે,

ખડે દેખા કરેંગે હશ્ર મેં, સુરત મહમ્મદકી.

દરે જન્નત રીહવા જખકે, દરવાજા પેં રોકેગા,

તો હોગા હુકમ જાને દો, એ હય ઉમ્મત મહમ્મદકી.

મીટાયા કુફ્ર દુનીયાંસે, ખજાયા દીનકા ડંકા,

દીખાયા નુરકા જલવા, વો હય તાકાત મહમ્મદકી.

ગઝલ શાને મોહમદ—કંવાલી—

પસંદ આઈ ન કોઈ, શકલ પર સુરત મોહમ્મદકી;
હમારે દીલમેં છુપકર, રેહ ગઈ હસરત મોહમ્મદકી.
ન હમ દોઝખમેં જાએંગે' ન હમ જન્નતમેં જાએંગે;
ખડે દેખા કરેંગે હશ્રમેં સુરત મોહમ્મદકી.
સુઝીકો અય ફીશારે કબ્ર સદમે દે અજાયત દે;
જરા દીલકો ખચાના ઇસમે હય હસરત મોહમ્મદકી.
મદીનેકી તરફ લોગોંકો જખ જાતે હુએ દેખા;
હમહારે દીલકો તડપાને લગી ઉલફલ મોહમ્મદકી.
લહદસે યાય ફરીશતો તુમ કહાં જાતે હો બેઠાલી;
જરા તમકીન હો જાતે કરો હજરત મોહમ્મદકી.
ગુલોંને રંગ તારોને ઝીયા રોઝે અઝલ માંગી;
પુકારા દીલ મેરા દે યા ખુદા ઉલફત મોહમ્મદકી.
ફીઝા જલદી કાયમત આએ નીકલે આરબુ દીલકી;
પડેંહ સદલે અલા હમ દેખકર સુરત મોહમ્મદકી.

ગઝલે અનવર. —:૦:—

દીલ સદા જેચેન હય સુજ ઇશક કે ખીમારકા,
લગ ગયા હય જખમ ઇશકે અખરૂએ ખમદારકા.
અશમે નરગીસકા હય, ધાયલ મીજગોંકે તીરકા,
બુદ્દ નાગનકા હય મારા ઔર તેરે રૂખશારકા.
કયા કઈ મય અય મઝીહા હય કોઈ ઇસકા ઇલાજ,
મંયતો આશિક હો ગયા હુ એહમદે મુખ્ત્યારકા.

ખોલ કર ઘુંઘટ દીખાદે એક જલક મુખડેકી તું,
 ઇસ દીલે જખ્ખીકા મરહમ હય તેરે દીદારકા.
 નીમ ખીસમીલ કેા દીખા મુખડા હય માહલકા,
 હુશનકા ઘાયલ હય અનવર ઇશકકી તલવારકા.

પાક અસમત—રાગ-ગઝલ-ભેરવી.

ગયા એખલાશ આલમશે, અજબ યહે દૌર આયા હયે,
 ડરે સખ ખટક જલિમસે, અજબ યહે દૌર આયા હયે-ગયા.
 ન ચારે મેં રહી ચારી. ન લાઈયેંમેં વફાદારી,
 મહોખ્ખત ઉઠ ગઈ સારી, અજબ યહે દૌર આયા હયે-ગયા.
 ખહોતસે મક જો જાને, ઉસીકો સખ કેઇ માને,
 ખરા ખોટા ન પચેજાને, અજબ યહે દૌર આયા હયે-મયા.
 ચુગલ કરતે ફીરે ચુગલી, ફગલ કરતે ફીરે ફીગલી!
 દગલ કરતે ફીરે દગલી અજબ યહે દૌર આયા હયે-ગયા.
 હુશરમંદાન હરજઈ, ફીરેદર ખદર રૂશવાઈ,
 રજીલ કેમોકી બેન્યાઈ, અજબ યહે દૌર હાયા હયે-ગયા.

મુસ્તજદે-હોસેન—રાગ-ગઝલે-કંવાલી.

સોતા હયે ગલે લગાકર ઊઠો જખખાર પલંગપર-કયા નાજે અદાસે,
 આતી હયે લપટ પુલોંકી મહેકાર પલંગપર-ઉસખ દેકખાસે.
 હયે સોરખ જો પોશાક તો ઉશગોરેખદનપર-સજતી હયે સન્નવટ,
 રખતા હયે અજબ તરેહકા, ગુલબર પલંગપર-અચલકી જેલાસે.
 સાકીતેરે સદકે તું જરા જામકો લર-જો શૌકે ખુદાઈ,
 જો સાથ રહું ચારકે સરશાર પલંગપર-સર મસ્ત નીશાસે.

હુએ આરબુ દીલકી વ્હો આગોશમે-આવે ખ્વાહીશ મેરી.
 મોબલવે તો હો બલ બલહાર પલંગપર-મીનત એ ખુદાસે.
 રંગીની તેરે સેરકી સુનકે હુસેન-અબમુશતાક હુવા દીલ,
 તુ ખુશ રહે ચોર પાસ હો, દીલદાર પલંગપર-હરરોજ રબસે.

લયલી-મજનુ-ગઝલે, આરામ. રાગ-કંવાલી.

શાનકો મુજકો તેરી ચાર તુ બલ બનેદે,
 ગરમી એ ઇશકસે એ, ગમકો પીગળ બનેદે.—શાનપે.
 શાક હુએ તાબકે મએ તુજકો લપટલુ ખ્યારે,
 નેશે શબાબકો ન ચુંબી ઉબલ બનેદે.....શાનપે.
 આગ સીલગી હુએ એ જોબનકી ઉઠે હુએ શૌલે,
 ઇત્રી આતાશમેં અએ દીલદાર, તું ગલ બનેદે—શાનપે
 મસ્ત ચશમે હુએ મેરી-કંએફ મે ચકચુર હુઇ,
 યહી મસ્તી મે મેરી બાન, નીકલ બનેદે.—શાનપે.
 નામ દે મુજકો તું આરામકા મેરે મજનુ,
 કરકે લખરેજ, વ્હો પએમાના ઉછલ બનેદે.—શાનપે

ગઝલે કલયર.

—:૦:—

ધુમ હેઅ અરશપે વો શાને ખુદા આતે હય,
 મીલને અદ્દાહસે ચહાં શાહે હુદા આતે હય.
 બા અદમ હુરો મલક કેહ રહે હે દેખો દેખો,
 આજકી શબ વો શહે હરદો સરા આતે હય.
 કહા જીબરાઇલને ઇસાસે, જીયારત કરલો,
 ધુમસે આજ વો મહાબુબે ખોદા આતે હય.

સબ નખી કે હતે હેં આપસમે ખુશીસે દેખો,
 છસકે મુશતાક હો,-વો હોશ રૂખા આતે હય.
 કહા અલ્લાહને મલકોંસે મીટા દો જુલમત,
 આજ મહાખુબ મારે માહેલકા આતે હય.
 બખશ દેના હું અખી ઉમમતે એહમદ કે તમામ,
 દેખલો આજ મેરે શમસુદ દોહા આતે હય.
 શુકરકર એં દીલે કલયર બ તુફેલે કાજી
 દમ બ દબ લબપે તેરે અદરુદ્દુલ આતે હય..

ગઝલે-આરામે-દીલ, —:૦:—

ઉકો ગલેસે લીપટ જાઓ દીર નીરબ લેના,
 તમામ રાત પડી હે બનાવ કર લેના.
 હમારે સાથ હે તંરાબી કમતેહાં, અય તીર,
 તડપકેદીલજો નીકલ જાયે નીકળ જાયે તો જીગર લેના.
 મઝા નહીં હે લડક-પનમેં સીના જોરીકા,
 ખુદાકે વાસ્તે જલદી મેરી ખબર લેના.
 રહી નીગાહમેં હસરત ઉધેડ-ખુન દીલમેં,
 બડા મઝા હસીનોંકા ખ્યારકો લેના.

રસીક મણી. -રાગ ગઝલ-

બાદીલા બેગે આયોરે, મોરો જોબન ખીતો જાય-બાદીલા
 ચંદા તોરી ચાંદની સુતી પલંગ ખીછાય,
 જળ જળગું તબ એકલી મરૂં કટારી ખાય-બાદીલા
 પ્રીતમ પ્રીત લગાયકે છોડ ગયે પરદેશ,
 જાઉં વાકે ચાદમેં લઉં જોગનકા બેસ.-બાદીલા

લયેલી મજનું. —ગઝલે આરામ—

મજનુ હયે લયેલી યહે તુજપર દીવાના,
 બગચેર તેરે વસલકે નહું શીયાના—મજનુ
 ન મરનેકા હયે ઠર મુઝે કુચ જરાબી,
 સમ એ રૂપે તેરે યહે હું પરવાના—મજનુ
 મેરી જીંદગી અખતો હય ઇશક હીસે,
 હયે એક દીન જોહી આગમે જલજના—મજનુ
 મેરી જાન હુંગા મયે કદમોંપે તેરે,
 અગર લયેલી સમજેગી મુજકો ખીગાના—મજનુ
 રોજે હશરકો મય પકડુંગા દામન,
 જવાબ યહે જફાકા મયે, પુછુંગા રચાના—મજનુ
 યહે પયેરોંપે તેરે રખા હમને સરહયે,
 તો રે હાંતો હયે મરના જીલાના—મજનુ
 તું હયે મેરી લયેલી હું મેં તેરા મજનુ,
 હોગા તુજસે આખાદ મેરા વિરાના—મજનુ
 આરામસે કામ મુઝકો નહીં હયે,
 તેરી તેગે અખરકા મયે હું નીશાના—મજનુ

ગઝલે મોતીજન. —રાગ ગઝલ—

મજનુ તેરી આંખોમે-યા-દીલમે રહી લયલા,
 કયા ખુબ મોહબ્બતકી મંજીલ, મે રહી લયલા.
 નાહક હો રહા હયે આગે, બેચેને દીલે મજનુ,
 એક દીનબી ન બે પરદા, મેહ મીલમે રહી લયલા.

ખુદ સમ આ ફીફત હો કર, પરવાના બનાનાથા,
 બે કૈસકે કયુ અપની, મેહમીલમે રહી લયલા.
 લયલા કેતસવરને, રખખી ન દુધ બાકી,
 લયલાહી બના મજનું, જબ દીલમે રહી લયલા.
 વાકીફ હો જહાં ઉરકા કયું કર બને મજનુ,
 મૌજુદ હરએક દીલકે, મહેમીલમે રહી લયલા.

ગઝલે-શાહ—કુછ નહિ ઓર સબ કુછ સહિ.

કહેતે હય લોક ચારો, એહલે જર નહિ તો કુછ નહિ,
 હુવા જબ જર પેદા ચારો, ધર નહિ તો કુછ નહિ.
 હુવા જબ ધરતો અય ચારો, દીલબર નહિ તો કુછ નહિ,
 દીલબર આઈ જબ તો ચારો, મોહબ્બત નહિ તો કુછ નહિ.
 મોહબ્બત મીલી અય ચારો, ખુદાસે ના મીલી તો કુછ નહિ,
 ખુદાસે મોહબ્બત મીલી તો ચારો, “શાહ” કહેતે સબ કુછ સહિ.

ઉસ્તાદી દાદરા. —:૦:—

સાંવરીયા મન ભાયોરી, બાંકો ચાર—

કાઅબમે ઇસા મદીનેમે મુસા, તુરપર રૂપ દીખાયોરી-બાંકો.
 કાહુમે હસરત કાહુમે ઇશરત, આપહીમે આપ સમાયોરી-બાંકો.
 તનમે મનમે ઇન નયનનમે, હીરદે ખીચ સમાયોરી-બાંકો.
 ખીયા જાત હે દીલ તડપત હે, દરસનમે કોન દીખાયોરી-બાંકો.
 લાખ કહી વાને એક ન માની, સમઝ સમઝ પચતાયોરી-બાંકો.

ગઝલે ખામોશ. —:૦:—

તુ નકર અપને લીએ તદખીર અપને હાથસે,
 કામ કરતી હુએ તેરી તકદીર અપને હાથસે.

મગ્ધકો કર રામ રામ ઓર શેખ માહીકો સલામ,
હુકને ખીંચી હે હરયેક તસવીર અપને હાથસે.
કલબ અપના સાપ્ર કરલે, સોના રૂપા હચે ચેહી,
ફેંકદે પારસકે તંઈ, અકસીર અપને હાથસે.
કપ્રપર મગ્નુકો જાવે, લચેલી ગર દામન કુશાં,
લાશ નીકલેગી કપૂનકો ચીર અપને હાથસે.
દામને આલુદાહુ અચે “ખામોશ” હો કયા અજબ,
પાક કરદે હઝરતે શમ્શીર અપને હાથસે.

આરામદીલ. —ગઝલ અકબર—

અદમસે કીસ લીચે આયા અરે નાદાન પરદેશી,
લરોશા કયા હે દુન્યાકા, અરે નાદાન પરદેશી.
ચે કયું ડાલે હેં ડરે કીસલીચે —ચે—છાવની છાચે,
મુસાફીર હે તું દો દીનકા, અરે નાદાન પરદેશી.
કહાંસે આયા જતા હે કહાં, એક ખાત મુનતા જા,
ચહાં ફીરલી કલી આના, અરે નાદાન પરદેશી.
કીચે સામાન કયા કયા અંદ સેજ—જીંદગાની પર,
ચે સખ રેહુ જાચેગા ઝગડા, અરે નાદાન પરદેશી.
ન સો યું ખવાએ ગફલતમેં, તમાશા દેખ દુન્યાકા,
કે ચે દો દીનકા હે મેલા, અરે નાદાન પરદેશી.
ઈબાદતકે લીચે આયા હે, ખચ જેહુકાને વાલોંસે,
ન ખા પરદેશમેં ધોકા અરે નાદાન પરદેશી.
કહાં દારા કહાં જમશીદ, શીકંદર કહાં અકબર,
હે સખકો ખાકસેં મીલના અરે નાદાન પરદેશી.

વિર કેશરી. —રાગ કંવાલી—

જળદીલ ન હો કાળુમે, તો ક્યા મેરી ખતા હય, યેહ શાને જુદા હય,
સય હય જો મહોખતમેં કીસીને કહા હય, આફત હય ખલા હય.
આઝારે મહોખતમેં, તો અઝાહી ખ્યાએ, યેહ ગમ ન દીખાએ,
યેહ દર્દ વહિ હય, જીસકી નદી કોઈ દવા હય, બેકાર હુઆ હય.
શાયદા કો લગે કોનસે અંદાઝ. તો દેખો કુછ ગૌર તો કરો,
મરતા હય તો મરનેકે સીવા, કોન જીયા હય, આખરકો કૃના હય.

ગઝલે જલશા—સંપ્રદ. —રાગ રેખનો—

આદમકે શરકો જો દમ ગયા સો ફીર ના ફીરા,
જારી ઈત અશમે જો નમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
લરાઈ કરને ચહેરે પર દોનો જીલંકા શિડા,
ગુલે રૂખશર કામો સમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
અજબ હે જંજલ મુસતર પે મુજકુ હિસ્ત હે,
બાહાંસે જો કોઈ હમદમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
બિદાસ હોકે સનમ શુબહો કુ ચલા અફસોમ,
બાહાર રોનેકે સખનમ ગયા સો ફીર ના ફીરા.
ગફરી મન કર તુજ હોશનાપે અએ માહેલકા,
અજલકી સામને રસ્તમ ગયા, સો ફીર ના ફીરા.

(૧૮૪) ગઝલે અનવર. —:૦:—

જલવા મુઝે દીખા દો અજમેરકે બસૈયાં,
ઝખસે નીકાબ ઉઠાંદા અજમેરકે બસૈયાં.
આંખોમેં અથકે હસદન દાગે ફીરાક દીલમેં,
હુખકી મેરી દવા દો અજમેરકે બસૈયાં.

સુરત નહીં દીખાતે હે ઇખત્યાર તુમકો,
 આવાજ હી સુનાદો અજમેરકે ખસૈયાં.
 હોળયેં મહો દીલસે યાં મા વ મનકે ઝગડે,
 વહદતકી મય પીલાદો અજમેરકે ખસૈયાં.
 ઉમ્મીદવાર હોકર અનવર ખડા હે દરપર,
 ખીગડી હુઇ ખનાદો અજમેરકે ખસૈયાં.

ઇશતેહાર, થોડીસી મુદતમેં તૈયાર હોગી.
 ગઝલ કંવાલીકે શાયફીનોકે લીયે પહેલીજ ખાર ખહોતસી
 જહેમતસે તૈયાર હો રહી હૈ.

ઝવહરે-મહેફીલ
 યાની

 પરસ્તાને ગૌહર.

જરમે નામી શાયરોકે કલામોંકા ખેમુલ ખજના એકીઠા કીયા-
 દેખા જાયગા.

કીં સીફ એક રૂપીયા.

એ ઐર હર કીશમકી દુસરી બુકો ખરીદનેકા પતા—

શાં યુનીલાલ મગનલાલ બુકસલર.

ડો રાણીતળાવ-સુરત.

સુરત લીમડાએકમાં આવેલા ખાઇ ધનકોરના દેશી મિત્ર પ્રેસમાં
 નાથુભાઈ દેવચંદે છાપ્યું.

